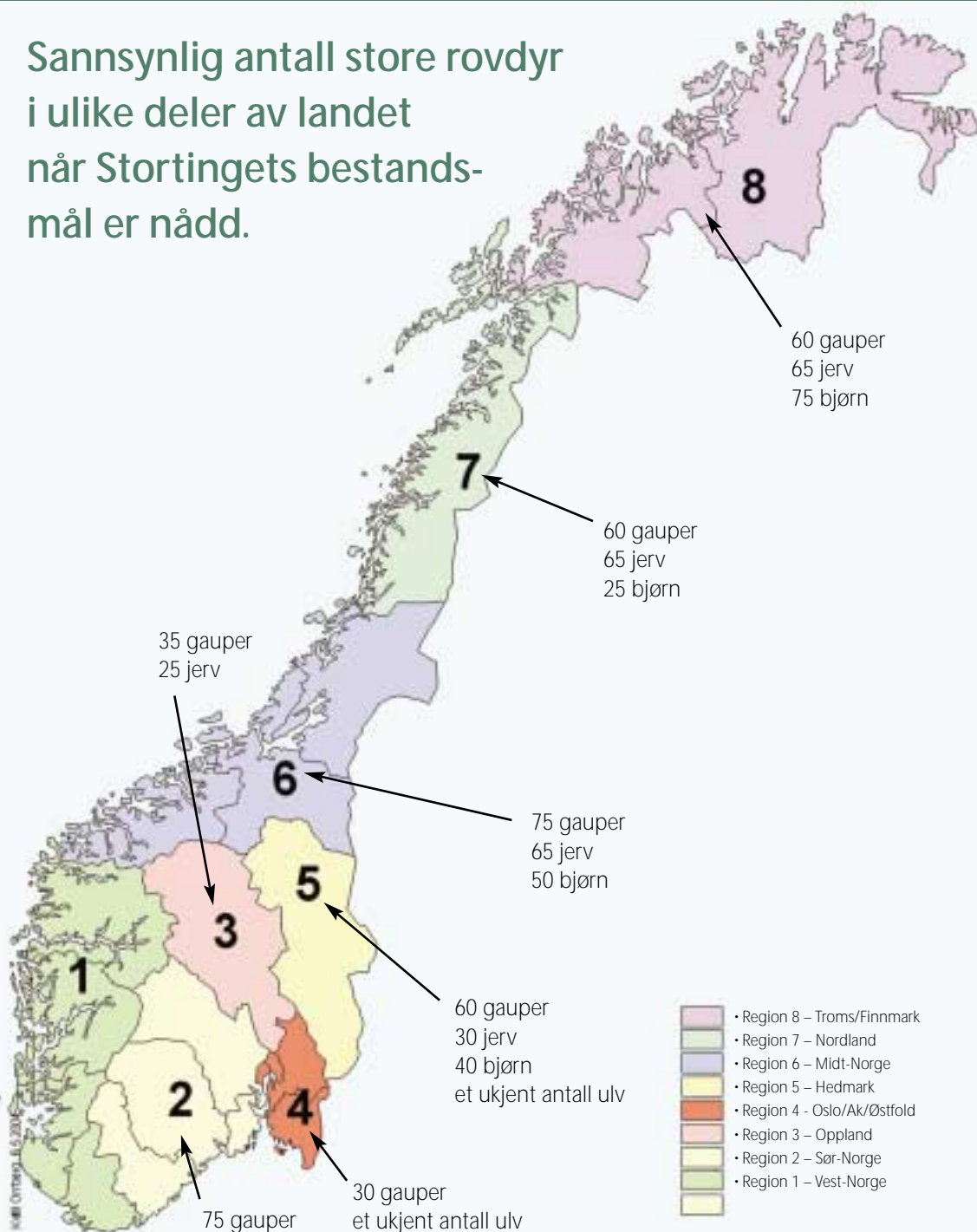

Sannsynlig antall store rovdyr
i ulike deler av landet
når Stortingets bestands-
mål er nådd.

www.rovdyr.org

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Postboks 40, 7701 Steinkjer

Telefon: 975 95 119

Telefaks: 74 16 62 36

E-post: aksjonen@rovdyr.org

Bankkonto: 4464.09.33434

Annonser sendes til

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

(se adresse over)

Annonser/bilder leveres i QuarkXPress

4.1 i riktig størrelse. Send med fonter!

Bilder og logoer i Photoshop (TIFF, EPS,

JPEG) i 300 dpi i 100% størrelse eller i

Illustrator (tekst må være konvertert til

kurver (outline). Send med

farge-utskrift av annonsen.

Stoff til ROVDYR

For å gjøre produksjonen av ROVDYR

mest mulig effektiv vil vi be om at stoff

sendes på fil (helst worddokument) og

gjærne på mail. Digitale bilder bør ha

min. oppløsning 2,1 Mb pixel -

1650x1200 JPEG fine/normal.

Stoffet sendes til

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Postboks 40, 7701 Steinkjer

aksjonen@rovdyr.org

Redaktører:

Erling Myhre (ansvarlig)

Åsmund Ystad

Andre bidragsytere:

Jan Åge Riseth

Tor Arnesen

Terje Skjeggedal

Utgivelser 2004

Nr. 4 - desember

manusfrist 15. nov.

Grafisk produksjon

Truls Trykksakeri, 3570 Ål

www.trykksakeri.no

fra lederen

Ingen gang har vel vår organisasjon vært mer aktuell enn akkurat nå, hvilken melding fikk vi, og hva var bestillingen. Vi skulle ha en melding som skulle være konfliktdempende, den skulle bygge grovt rundt dagens forvaltningspraksis og internasjonale konvensjoner.

HVA har vi fått? Er denne meldingen konfliktdempende? Er denne meldingen bygd rundt internasjonale konvensjoner?

NEI, NEI, den er langt fra konfliktdempende, mange hadde forventninger, nå har vi fått en melding som bygger rundt urealistiske forvaltningsmål, plassert i områder som absolutt ikke ønsker å være vertskap.

Videre har Stortinget valgt å betrakte internasjonale konvensjoner for KUN å være Bernkonvensjonen,, med en vurdering gitt av Universitetet i Oslo som eneste tungtveiende argument. Altså landshapsvernkonvensjonen og alle andre av de hundrevis truede arter innenfor Bernkonvensjonen gis ingen betydning. Dette er flertallet i vårt Stortings valg av prioriteringer av våre forpliktelser. Skremmende spør du meg.

Vi må bare ta realitetene slik de er Stortinget har bestemt og vi må forholde oss til dette. Men noe sier meg at omkampen om en ny realistisk rovviltmelding er ganske nær.

HVORFOR lager vi forresten så mange rovviltmeldinger i Norge? HVORFOR lager vi ikke heller en melding som skal bygge på kulturlandskapet og hele det biologiske mangfoldet? Er det noen som er redd for at noen enkeltarter skal bli prioritert ned når vi får se den virkelige helheten?

Venner vi har fortsatt en stor jobb å gjøre. Styret vil nå i.h.t. det som ble sagt på ekstraordinært landsmøte jobbe sterkt mot å organisere mange flere lokallag. Flere områder står på listen over de som har meldt interesse for lokale lag. Dette MÅ vi gjøre, vår organisasjon har i dag 7000 medlemmer og vi SKAL fortsette å utvikle oss både kvalitativt og kvantitativt.

Vi skal være en organisasjon som skal være kjent av å være et seriøst samarbeidsorgan som våre styrende organer må lære seg å lytte til.

Vi skal hele tiden jobbe aktivt for våre målsettinger, pleie våre medlemmer og gi klare signaler inn til forvaltning og politiske nivåer.

Det er snart et Stortingsvalg, vi skal hjelpe de politiske partiene å huske hva de har vedtatt og hvordan de påser at forvaltning fungerer i henhold til Stortingets vedtak.

Til sist for denne gang, vi har en felles utfordring. Vi er pålagt å betale en lisens til en riksdekkende kanal som finansieres over statsbudsjettet, som dessverre ikke er en nøytral formidler av rovdyrproblematikken i Norge. Jeg beklager å måtte si det men jeg føler at NRK er en for oss motpart i saken. Det må vi få gjort noe med!

Erling Myhre

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk satser videre

Folkeaksjonen arrangerte ekstraordinært landsmøte 4. september på Sjusjøen Fjellstue ved Lillehammer. Dagsorden var oppsummering av arbeidet fram mot rovviltmeldingen og strategi for arbeidet videre. Bakgrunnen for møtet var at det siste ordinære landsmøte 31. januar 2004 så behovet for en grundig drøfting av organisasjonens videre arbeid etter at Stortinget hadde vedtatt den nye rovviltmeldingen.

At Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk skulle fortsette var det imidlertid ingen tvil om. En stor medlemstilstrømning første halvår i år har ikke minst vært et klart signal om at Folkeaksjonen har en viktig rolle å fylle framover.

Innledning fra MD

Til landsmøtet hadde Folkeaksjonen invitert Miljøverndepartementet til å innlede om «Fra rovviltmelding til konkret politikk». Seniorrådgiver Øivind Holm møtte for MD. Holm innledet med å gi Folkeaksjonen honnør for saklighet og redelighet i organisasjonens arbeid og sa at dette også var departementets inntrykk. Holm orienterte om Miljøverndepartementets arbeid med å tolke Stortingets vedtak, et arbeid som skulle ende opp i et forslag til ny forvaltningsforskrift. Denne var ikke klar enda, men departementets høringsutkast ble senere sendt ut 15. september. (se neste side).

Etter innledningen svarte Øivind Holm på en rekke spørsmål fra møtedeltagerne, ikke minst om arbeidet og mandat til de nye regionale nemndene som skal oppnevnes. Holm sa avslutningsvis at han var ydmyk i forhold til de som var berørt og så fram til innspill, også fra Folkeaksjonen, til høringen om ny forvaltningsforskrift.

Viktig samtalepartner

Etter Miljøverndepartementets innledning og påfølgende diskusjon var neste tema: «Arbeidsoppgaver og strategi for Folkeaksjonens arbeid videre framover». Leder Erling Myhre innledet og presenterte landsstyrets forslag til organisatoriske tiltak for videre arbeid. Et arbeid som landsmøtet var enig om at på kort sikt dreide seg om å påvirke den nye forvaltningsforskriften og gjennomføringen av Stortingsmeldingen for øvrig, samt fokusere på neste års Stortingsvalg. Folkeaksjonen blir oppfattet som en seriøs og saklig orga-

Seniorrådgiver Øivind Holm orienterte landsmøtet om Miljøverndepartementets arbeid med å tolke og konkretisere Stortingets vedtak i rovviltmeldingen.

nisasjon av myndighetene. Erling Myhre var opptatt å bevare organisasjonens seriositet slik at vi kan fortsette som en viktig samtalepartner for forvaltningen, kreve representasjon på linje med sammenlignbare organisasjoner og på den måten øve påvirkning.

Bred deltagelse

Medlemsverving er det viktigste tiltaket for å styrke organisasjonen. Det krever at vi er synlig lokalt. Landsstyret hadde foreslått endring av vedtektene som stimulerer til å danne nye lokallag. Landsmøtet vedtok forslagene som blant annet betyr at alle lokale lag fra nå av kan møte på landsmøtet med en utsending for hver 100 medlem.

Vedtektsendringene betyr at organisasjonen blir toleddet med hovedorganisasjon og lokallag. Hvor store områder de lokale lagene skal dekke, enten det er en kommune eller et fylke, vil være opp til medlemmene i de forskjellige områdene.

Flere nye lokallag blir stiftet nå i høst, et arbeid som landsstyret ser fram til å være med på.

Forskrift om forvaltning av rovvilt

Stortinget vedtok at de nye regionale rovviltnemndene skulle få makt. Dette skulle i følge det samme Stortingsflertallet sikre økt tillit og lokal innflytelse i rovdyrforvaltningen. Det avgjørende spørsmålet nå er hva som blir igjen av dette etter Miljøverndepartementets tolkning av Stortingsvedtaket.

ÅSMUND YSTAD

Miljøverndepartementet (MD) har sendt utkast til «Forskrift om forvaltning av rovvilt» ut på høring. Høringsfristen er satt til 15. desember 2004. Som en del av forslaget fra MD inngår regionale bestandsmål for de ulike rovdirene, et forslag til fordeling som er et resultat av at stortingsflertallet endret regioninndelingen og reduserte bestandsmålene for bjørn, jerv og gaupe i forhold til det opprinnelige forslaget i regjeringens Stortingsmelding.

Hele utkastet til forskrift, samt vedlegg «Kommentarer til forskrift om forvaltning av rovvilt» finner du på www.rovdyr.org

MDs nye regionale bestandsmålene fordeler seg slik:

• **Region 1 - Vest-Agder, Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane:**

Ingen nasjonale mål for ynglinger av gaupe, jerv, bjørn eller ulv.

- **Region 2 - Vestfold, Buskerud, Telemark og Aust-Agder:** 12 ynglinger av gaupe.
- **Region 3 - Oppland:** 6 ynglinger av gaupe og 4 ynglinger av jerv.
- **Region 4 - Østfold, Akershus og Oslo:** 5 ynglinger av gaupe, samt 3 ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv i samarbeid med region 5.
- **Region 5 - Hedmark:** 10 ynglinger av gaupe, 5 ynglinger av jerv, og 3 ynglinger av bjørn, samt 3 ynglinger av ulv innenfor forvaltningsområdet for ynglende ulv i samarbeid med region 4
- **Region 6 - Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag:** 12 ynglinger av gaupe, 10 ynglinger av jerv og 4 ynglinger av bjørn.
- **Region 7 - Nordland:** 10 ynglinger av gaupe, 10 ynglinger av jerv og 2 ynglinger av bjørn.
- **Region 8 - Troms og Finnmark:** 10 ynglinger av gaupe- hvorav 4 i Finnmark, 10 ynglinger av jerv – hvorav 3 i Finnmark og 6 ynglinger av bjørn.

Fylkeskommunene skal foreslå kandidater fra fylkestinget til nemndene. Men det er Miljøverndepartementet som avgjør hvem som blir medlemmer i nemndene. Nemndene skal tre i kraft fra 1. april 2005.

Slik vi kjenner dagens regime, som kun forholder seg til «minimum dokumenterte forekomster av rovdyr» vil en slik sentraldirigert kunnskapskontroll være direkte ødeleggende for tilliten.

Forvaltningsplan

De nye regionale rovviltnemndene skal utarbeide en forvaltningsplan for rovvilt, der det skal etableres en «...arealdifferensiert forvaltning innenfor hver region» (§ 6). Dette betyr at nemndene skal bestemme hvilke områder i hver

region som skal ha størst rovdyrbelastning. Planen skal også vise hvordan rovviltnemnden ønsker å fordele konfliktdempende midler m.m.

Fellingskvoter

Rovviltnemnden skal arbeide for å oppnå de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionen (§7). Videre skal nemndene ha myndighet til fatte vedtak om kvote for felling, men først når bestandsmålene for regionen er nådd. Før den tid har Direktoratet for naturforvaltning (DN) denne myndigheten. Men ingen rovviltnemnd skal kunne vedta felling som berører grenseflokker av ulv, og heller ikke familiegrupper av ulv som er en del av det nasjonale bestandsmålet på 3 ynglinger.

Nasjonalt overvåkningsregister

Ellers legges det opp til at nemndene ene og alene skal legge til grunn kunnskap om bestandene som er levert av nasjonalt overvåkningsprogram, i regi av Direktoratet for naturforvaltning og Nina. Det betyr at rovviltnemndene i utgangspunktet ikke kan legge til grunn lokal kunnskap om rovviltbestandene for sine vedtak, med mindre denne lokale kunnskapen er godkjent av Nina og DN.

Faktisk forekomst – ikke minimum

Dette vil selvsagt være et avgjørende punkt for hvordan forvaltningen blir. Slik vi kjenner dagens regime, som kun forholder seg til «minimum dokumenterte forekomster av rovdyr» vil en slik sentraldirigert kunnskapskontroll være direkte ødeleggende for tilliten. Men

Miljøverndepartementet legger i forskriften til grunn at nasjonalt overvåkningsprogram hvert år skal levere et estimat av «faktisk forekomst av ynglinger» og ikke minimum dokumentert forekomst. Hva dette betyr i praksis vil imidlertid være meget usikkert så norske rovdryforskere

hittil har vist liten vilje til å komme med slike estimater. All erfaring tilsier at vi bør være meget skeptisk til dette opplegget.

Fylkesmannens rolle

Statsråd Børge Brende sa i stortingsdebatten om rovviltmeldinga 13. mai i år følgende: «...Videre støtter komiteen enstemmig Regjeringens forslag om en egen nemnd i hver region som får ansvaret for det samlede virkemiddelapparatet til skadefelling, kvotejakt, lisensjakt og forebyggende og konfliktdependende tiltak. Komiteen støtter også enstemmig Regjeringens forslag om at nemndene får ansvaret for å delegere myndighet til uttak av skadedyr til den enkelte kommune i enkeltstående tilfeller.»

IMDs utkast til forskrift har dette blitt til at regionnemnden vedtar kvote for skadefelling til Fylkesmannen (§ 8) mens det er Fylkesmannen som kan iverksette felling eller delegere fellingsmyndighet til kommuner i enkelte tilfeller (§9)

Avslutningsvis kan det nevnes at forskriften legger opp til at rovviltnemndene ikke kan bruke midler til annet enn egne møter. Det er altså ikke lagt opp til at medlemmene i nemndene kan bruke særlig tid på kontakt med berørte grupper og nemndene i andre regioner. Dette til tross for at Stortinget har forutsatt at nemndene skal ha god kontakt med alle berørte parter samt med rovviltnemndene i andre regioner. Forskriften åpner heller ikke for at det kan betales ut lønn til personer som deltar i skadefellinger.

Tillit – mistillit

Hvis målet med ny rovviltforvaltning er økt tillit og reduserte konflikter er MDs forslag til nye forskrifter særdeles dårlig egnet. Det er umulig å bygge tillit med mistillit. Selv om det er flere usikre momenter her, er det helt nødvendig med klare endringer og innrømmelser overfor lokaldemokratiet før dette kan bli en god ordning.

Nord-Norge får mer rovdyr og økte konflikter

ÅSMUND YSTAD

20 ynglinger av gaupe, 20 ynglinger av jerv og 8 ynglinger av bjørn er mål som delvis ligger langt over dagens registrerte bestand for de tre nordligste fylkene. Konflikter og skadenivå er i dag meget høyt. Likevel legger forskriften opp til at rovdyrforekomsten økes betraktelig før de nye rovviltnemndene skal få avgjørende innflytelse i forvaltningen.

For Nord-Norge vil dette være et stort tilbakeskritt. For jerven, som forårsaker mest konflikt, betyr det mange skritt tilbake fra dagens folkevalgte jervenemnd som har lokal aksept, tilbake til et regime der Direktoratet for naturforvaltning styrer langt ned på detaljnivå.

-Jeg har store problemer med å forstå at dette var Stortingets hensikt, sier John Helge Steinnes fra Troms, leder av jervenemnda for Nord-Norge og Nord-Trøndelag. Ikke minst Stortingsrepresentant og komiteleder Bror Yngve Rahm gav i vår inntrykk av at de nye regionnemndene skulle få myndighet til å drive aktiv forvaltning fra første dag.

Massiv kritikk

For Nord-Norge er dagens situasjon at antall gaupeynglinger er under målet, bjørnen er langt under målet, og til og med det enorme skadenivået som jerven forårsaker i dag, skyldes et antall jerv som i følge registreringene ikke er over det nivået der de regionale nemndene skal få overta forvaltningen.

Hvis MDs forslag til forskrift blir stående kan vi se langt etter reduserte konflikter tror John Helge Steinnes. Kritikken av forvaltningen vil bli massiv og de regionale rovviltnemndene står i fare for å bli gisler uten avgjørende handlingsrom. Sannsynligheten for dette forsterkes av at det er Fylkesmannens miljøvernavdeling, som står under Direktoratets myndighet, som skal være det utøvende organet for rovviltnemndene.

Fylkesmannens rolle

I 2001 evaluerte Østlandsforskning arbeidet til den Nord-Norske jervenemnda. I rapporten

vises det til som en stor svakhet at det ikke finnes klare føringer for forholdet mellom nemnda og sekretariatet som er Fylkesmannen. Miljøvernavdelingene har begrenset erfaring med rollen som sekretariat for en politisk nemnd. En rolleavklaring med instruks og en veileder å forholde seg til vil være en fordel for alle parter. Men selv om MD har fått klare signaler om dette er det ingen ting i forslaget til ny forskrift som tyder på vilje til å rydde opp, sier John Helge Steinnes.

John Helge Steinnes, leder i den Nord-Norske jervenemnda.

«Miljøbyråkratiet overprøver Stortinget!»

- Utdrag fra kronikken av Arne Rørå, administrerende direktør i Norskog

«...Forskrift for forvaltning av rovvilt er nå sendt ut på høring. Skrevet levner ingen tvil om at byråkratiet i MD synest bestandsmålene Stortinget har vedtatt for ulv er for lave. Nå gjøres alt for å tøy regelverket slik at det blir plass til mest mulig ulv i Norge.

Revansj

Store deler av forskriften kan vanskelig tolkes annerledes enn at MD nå benytter anledningen til å ta en omkamp på hjemmebane hva gjelder rovviltbelastningen i Norge. En skal virkelig undervurdere høringsinstansene for å tørre å presentere et så gjennomsluttig system i en offentlig høring. Underliggende motiver snubler i manglende konsistens, og det hele blir så påfallende at det grenser til det krampaktige. Høringsforslaget blir ligesom et kroneksempel på hvordan MD systematisk driver et politisk returoppgjør i denne saken. I forbindelse med behandlingen av rovviltmeldingen kom det klart fram at distrikts-Norge har liten eller ingen tiltro til miljøforvaltningen når det gjelder rovvilt. Denne forskriften bidrar definitivt ikke til å gjenopprette tilliten...»

Rettsvesenet

– en del av norsk rovdyrforvaltning?

Mange saker om felling av rovdyr verserer for tiden i ulike rettsinstanser. Påtalemyndigheten anker alle saker de taper. Flere saker vil det bli. Med stadig flere store rovdyr i naturen vil det naturligvis bety flere rovdyrfellinger i påstått nødverge.

ÅSMUND YSTAD

Husdyreiere og hundeeiere blir i mange situasjoner selv nødt til å ta ansvar for å unngå store skader eller uforsvarlig dyrelidelse. Takken til de som tar dette ansvaret er kort veg til tiltalebenken. Folk som driver tilsyn med beitedyr i rovdyrområder vil hver eneste dag og til enhver tid være en hårsbredd fra tiltale og fengselsstraff hvis de skal gjøre en skikkelig jobb med å verne sine dyr.

Bjørn i grisebingen

Den mest forunderlige saken i dag er påtalemyndighetens forfølgelse av Jarl Pedersen fra Skogfoss i Pasvik. I 2003 skjøt Jarl Pedersen en bjørn som hadde tatt seg inn i grisebingen utenfor fjøset. Politiet tok ut tiltale, men Pedersen ble frikjent i tingretten. Men aktoratet, som hardnakket hevdet at bjørnen kun var ute etter å stjele kraftfor og ikke drepe gris, anket avgjørelsen. Lagmannsretten frikjente Jarl Pedersen i ankesaken i sommer. Like etter felling i fjor skjøt SNO selv en bjørn på samme stedet. Og tidligere i sommer drepte en ny bjørn to griser inne i den samme utebingen. Likevel ankes saken til Høyesterett. Påtalemyndigheten avviser at dette er nødverge og står fast på at bjørnen Jarl Pedersen skjøt kun var ute etter kraftfor.

Jervesaken i Valdres

Lagmannsretten gav i høst 4 bønder fra Valdres betinget fengselsstraff for ulovlig felling av en hannjerv våren 2002. Valdres tingrett frikjente bøndene i fjor høst. Tingretten mente dette var nødrett, at dette var bøndenes eneste mulighet for å kunne unngå store skader og tap på beite. De tiltalte hadde prøvd alle muligheter overfor forvaltningen uten å nå fram. Blå kom det fram at Direktoratet for naturforvaltning brukte ett år på å svare på den siste henvendelsen fra bøndene. Begge parter har nå anket saken til Høyesterett. Økokrim, som fører saken, vil at de tiltalte skal i fengsel. De tiltalte anker saken fordi de mener frikjennelsen i tingretten var rett. Denne saken kan beskrives slik: Tingretten la til grunn at det finnes en grense for hva folk skal finne seg i av overgrep fra Direktoratet, mens lagmannsretten mener at folk må finne seg i hva som helst når det gjelder rovdyrforvaltning.

Lierne: Arvaslibinna

Tore Leirfald og Peder Lundemo ble enstemmig frikjent i tingretten for ulovlig felling av fredet rovdyr i Namdal tingrett, etter at de felte Arvaslibinna i Lierne i fjor sommer. Aktoratet har svart med å anke saken videre opp i rettsystemet.

Aurskog: Trafikkdrept ulv

En bilfører som kjørte på og drepte en nylig bedøvd ulv i Aurskog siste vinter har enda ikke fått vite om Økokrim vil ta ut tiltale. Personer som hadde oppsyn med ulven de nettopp hadde radiomerket hevdet først at de var sikker på at bilføreren siktet og kjørte på ulven, noe siktede benekter. Mens Økokrim pønsker på om de skal ta ut tiltale, nektes siktetes advokat innsyn i saksdokumentene. Det hører med til historien at den drepte ulven var en steril hannulv.

Rendalen: Rettsak mot Staten

Nord-Østerdal tingrett innledet i oktober en sak der 13 grunneiere i Rendalen kommune har stevnet Staten på grunn av manglende erstatning etter at de fikk

påbud om å ta hjem sauene fra utmarksbeite sommeren 2002. Påbudet om nedsanking kom fra dyrevernemda, med hjemmel i dyrevernloven. Staten nektet å dekke de store ekstra omkostningene som fulgte av vedtaket. Senere samme høst klaggjorde lovavdelingen i Justisdepartementet at dyrevernemda ikke hadde hjemmel for å gjøre et slikt vedtak.

-Saken er av stor prinsipiell betydning, uttaler juridisk fagsjef Ole Jacob Helmen i Norges Bondelag, til Aftenposten. Han mener at det i realiteten dreier seg om å være eller ikke være for bønder som driver med dyr på utmarksbeite.

Enorme jerveskader i Nordland

Beretningen om et varslet mord var en av mange avisoverskrifter i Nordland i september. Beitebrukerne opplevde enorme tap av husdyr på grunn av jerveskader, spesielt i kommunene Meløy, Gildeskål og Rødøy.

Dette skjedde etter at forvaltningsmyndighetene allerede før årets sesong fikk klar melding om at dette kom til å skje hvis det ikke ble satt inn tiltak. Men Fylkesmannen i Nordland ignorerte advarselene. Det resulterte i at midler til tidlig nedsanking ble satt i verk først etter at store skader var skjedd.

Den lokale dyrevernemda i Meløy har signalisert et forbud mot å slippe sau på området kommende sesong hvis rovdyrsituasjonen ikke endrer seg. Dette vil få store konsekvenser for landbruket og lokalsamfunnene i området.

I følge Direktoratet for naturforvaltning er det i 2004 registrert 10 jerveynglinger i Nordland fylke. Dette er identisk med det Miljøverndepartementet foreslår som mål for jerven i fylket.

Bli med i

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

- vervebrosjyre med informasjon om politikk og tillitsvalgte

FOTO: LARS ERIK BRATTÅS

Hva mener DU at
Bygde-Norge trenger:

Mennesker eller flere rovdyr?

Landsstyrets medlemmer:

*Erling Myhre, Rendalen. Leder
Ordfører i Rendalen kommune.*

*Anne Dordi Moen, Lierne. Nestleder
Selvstendig næringsdrivende*

*Nils Solberg, Halden
Turoperatør*

*Odd Arne Pettersen, Snåsa
Gårdbruker*

*John Smedbakken, Koppang
Byggvaremedarbeider*

*Magne Akervold, Flå i Hallingdal
Pensjonert skogbrukssjef*

*Magne J. Synnevåg, Bærum
Advokat*

*Stein Lauritzen, Oppdal
Selvst. nær.driv, gårdsbruk og transport.*

Ansatte:

Åsmund Ystad, daglig leder • Lars Erik Brattås, webmaster

Folkeaksjonen vil:

Økte bestander av rovdyr gir ikke bare en konflikt mellom næring og verneinteresser. Det handler om mange folks livskvalitet i hverdagen. Trygg bruk av naturen er et gode som mange føler er truet.

Folkeaksjonen ønsker med målrettet og saklig arbeid å bidra til økt kompetanse i rovdyrspørsmål hos beslutningstakere og i forvaltningen.

Med fokus på kunnskap, åpenhet og kommunikasjon vil Folkeaksjonen arbeide for en rovdyrpolitikk- og forvaltning som er et demokrati verdig.

Målet er en rovdyrpolitikk på Bygde-Norges premisser og en forvaltning som har høy kompetanse til å kunne løse problemer i stedet for å lage nye.

For å få til dette trenger vi hjelp til å synliggjøre folks misnøye med dagens rovdyrpolitikk og forvaltning. En bred folkelig støtte er en forutsetning for å kunne forhindre en ødeleggende rovdyrpolitikk.

Medlemskontigenten
er kr. 150 pr. person.
Nye medlemmer
betaler nå for 2005.

Våre medlemmer er vår styrke. Du kan hjelpe oss med å bli enda sterkere!

Du kan også melde deg inn via
Folkeaksjonens nettside
www.rovdyr.org

Ny vervekonkurranse fra 1. juli til og med 31. desember 2004. Den som verver flest medlemmer
i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk premieres med:

**En flott anorakk i skinn!
Verdi kr 3600,-**

Etter avtale kan du få tilsendt Folkeaksjonens
vervegiro eller få en medlemsblokk for direkte salg
av medlemskort.

Alle som verver minst tre medlemmer vil få
tilsendt Folkeaksjonens T-skjorte gratis.

Størrelser fra S-XXL.

T-skjorten kan også kjøpes for kr. 100 + frakt.

Ring inn bestillingen eller send e-post til
Folkeaksjonen

Jeg melder meg herved inn som medlem i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.
Medlemskontingent for 2005 betales når jeg får tilsendt giro på kr 150,-.

Navn:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Postnr./Sted:.....

Navn:.....

Navn:.....

Adresse:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:.....

Postnr./Sted:.....

Jeg har vervet 3 medlemmer og ønsker T-skjorte i str. _____

Jeg bestiller herved _____ stk T-skjorte i str. _____ à kr. 100,- pr. stk eks. porto

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr./Sted:..... Telefon:.....

Innmeldingsskjema sendes:

Folkeaksjonen
ny rovdyrpolitikk,
Pb. 40, 7701 Steinkjer

aksjonen@rovdyr.org
Telefon: 975 95 119
Telefax: 74 16 62 36
Bankkonto: 4464.09.33434

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk er en landsomfattende partipolitisk nøytral organisasjon som har til formål å endre dagens rovdyrpolitikk med følgende hovedkrav:

- Forvaltningsmodellen

med kjerneområder og soner må bort

Kjerneområder og soner for rovdyr er en kunstig geografisk inndeling som gir en urimelig belastning for enkeltpersoner og lokalsamfunn i rovdyrområdene. Rovdyrbestandenes levedyktighet må vurderes over større områder også gjennom samarbeid med naboland. Bestandene må balanseres mot en aktiv bruk av utmarksressursene.

- Lokal forvaltning

Rovdyrforvaltningen må underlegges lokal folkevalgt styring og kontroll. Dette er en grunnleggende forutsetning for en vellykket rovdyrpolitikk. Forvaltningen må skje i samsvarende med lovverk og internasjonale avtaler som forplikter Norge til å ta hensyn til lokalbefolkningens og urbefolkningens nærings- og kulturtradisjoner.

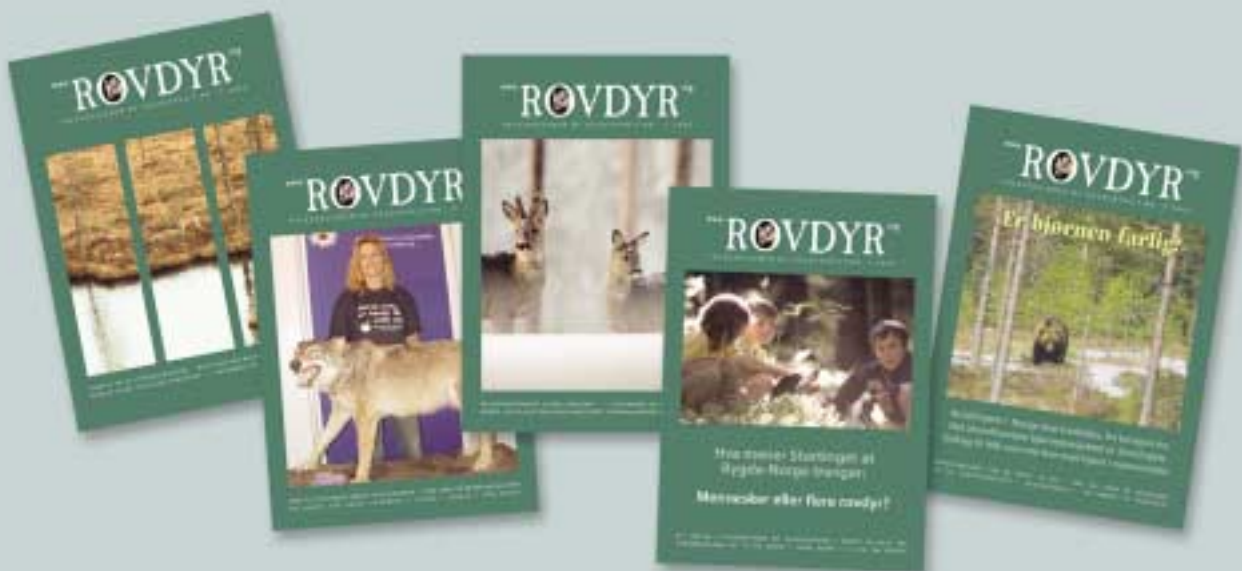
- Effektivt uttak av skadedyr

Uttak av rovdyr som gjør skade, viser unormal adferd, eller skaper truende situasjoner må skje raskt og effektivt. Lovverk og forvaltning må tilpasses allmenne verdioppfatninger om dyrevern, ressursforvaltning og respekt for enkeltmennesket. Nødvergeretten må kunne brukes for å forhindre skade.

- Nei til fast ulvestamme i Norge

Ulven i Skandinavia tilhører den russiske ulvestammen og er ingen truet art. En ulvestamme gir store negative konsekvenser for allsidig bruk av utmarksressursene og i neste omgang bosetting og næringsliv. Folk føler frykt for ulven der den etablerer seg. Ulven kan i spesielle situasjoner være direkte farlig for mennesker.

Du kan daglig følge vårt arbeid på Folkeaksjonens nettside www.rovdyr.org. Som medlem får du i tillegg jevnlig medlemsblad tilsendt i posten.

Skoledebatt om rovdyr

FOTO: RAUMNES

Kåre Holmen, fylkesleder i Akershus, presenterte Folkeaksjonens politikk til over 100 niendeklasseelever ved Runni ungdomsskole i Nes 22. september. Elevene hadde laget et opplegg med rovdyrdebatt etter innledninger fra Geir Sjøli fra Foreningen våre rovdyr og Kåre Holmen fra Folkeaksjonen.

Populært ulvejaktkurs i Valdres

Over 30 interesserte jegere deltok under Folkeaksjonens kurs i ulvejakt på Fagerborg Pensjonat på Leira i Valdres.

Kurset i Valdres var et 4 timers innføring i praktisk ulvejakt. Siste vinter arrangerte Folkeaksjonen 4 kurs i Østfold, Akershus og Hedmark, der nærmere 200 deltagere fikk en innføring i denne jaktkunsten av Folkeaksjonens ekspert Nils Solberg fra Halden.

Arne Myrvang er leder i Folkeaksjonens lokallag i Valdres. Myrvang var svært godt fornøyd både med kurset og deltagelsen og anbefaler absolutt dette

kurset til andre interesserte. Myrvang synes det er bra at Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk tar ansvar for å spre kunnskap om denne jaktformen, ettersom det når som helst kan bli bruk for kompetente jegere til skadefelling av streifulver i mange kommuner rundt omkring i Norge.

Andre som ønsker å delta på et slikt kurs kan ta kontakt med Nils Solberg eller Åsmund Ystad. Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk kan stille opp på kort varsel og gjennomføre kurs i samarbeid med lokale arrangører.

Folkeaksjonens superverver

Birger Hagen fra Skrautvål i Valdres kan trygt utropes som Folkeaksjonens superverver. Ved avslutningen av vår første vervekonkurranse i februar 2004 hadde Birger Hagen personlig vervet 92 nye medlemmer. Og flere nye medlemmer har Birger sørget for også etter det.

Slike ressurspersoner setter selvfølgelig Folkeaksjonens ledelse stor pris på. Birger Hagen vil få sin påskjønnelse med en gratis jaktreise i Estland

FOTO: NILS SOLBERG

Birger Hagen har gjort en stor innsats for å styrke Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk.

Bygdefolk og naturvern

JAN ÅGE RISETH (NORUT SAMFUNNSFORSKNING), TOR ARNESEN OG TERJE SKJEGGEDAL (BEGGE ØSTLANDSFORSKNING)

Senterpartileder Åslaug Hagas utspill om behov for en vernepause har ført til debatt blant annet i Nationen. Det kan være grunn til å reflektere over bakgrunnen for debatten. Offentlig debatt blir gjerne en merkelapps- og tofrontsdebatt, i dette tilfellet mellom «utbyggere» og «vernere», mellom «lokal ettergivenhet» og «sentral styringsvilje», mellom «lokal naturkynisme» og «sentralt naturvern».

Motstand mot sentrale naturvernforslag vil ikke uventet vise seg i utkan-

tene, ettersom det er der det er aktuelt å verne natur. Siden mange i utkantene ofte er kritiske til verneforslag fra sentralmyndighetene, blir hele rurale samfunn gjerne slått i hartkorn med «utbyggerne» og «kynikerne» og «ettergiverne». Slike forestillinger bygger opp om fordommer mot det rurale og rurale samfunns integritet. Å karakterisere rurale samfunn som «verstinger» i deres kritikk av vernepolitikken, er et utslag av fåkunne og usjarmerende populistisk tøvprat.

Ressurs, opplevelse og livsrom

Den finske forskeren Leena Soupajärvi har definert tre rammer for grupperings holdning til, erfaring med og avhengighet av natur: Naturen kan oppfattes som (1) ressurs som bør utnyttes, (2) kilde til opplevelse eller (3) livsrom. Naturen som ressurs er typisk for grupperinger involvert i produksjonsmåter hvor ressurser hentes ut fra naturen i et område for bruk andre steder av eksterne aktører. Når ressursene er uttømt i ett område, flytter man ressursuttaket til et annet område.

Å karakterisere rurale samfunn som «verstinger» i deres kritikk av vernepolitikken, er et utslag av fåkunne og usjarmerende populistisk tøvprat.

Kraftutbygging, gruvedrift, grus og pukk og industrielt skogbruk er eksempler.

Naturen som opplevelse preger turisme og fritidsboligkultur hvor man er opptatt av villmark og uberørt natur, men også av naturen som «park» – det vil si noe som skal ligge der som et opplevelsesobjekt. Det er ikke minst i dette perspektivet det underlige begrepet «nasjonalpark» har sin mening. En nasjonalpark er jo kun et naturområde, som verken er «nasjonalt» eller «park» i og for seg med mindre noen med definisjonsmakt navnsetter området slik. Naturen som livsrom preger tradisjonelle næringer som reindrift og småskala jordbruk. Også i dette perspektivet brukes naturen som ressurs. Men her er altså aktørene selv avhengige av å skjøtte naturgrunnlaget slik at de har noe å leve av, ettersom det er her og bare her, de lever og bor og kan ikke bytte dette området og dets ressurser med et annet.

Umyndiggjøring av bygdefolk

For å forstå hva grunneiere og bygdefolk protesterer mot i vernepolitikken, er det nyttig å ha i mente slike ulike rammer for forbindelse med naturen. Mange bygdefolk mener at de står i en lang tradisjon med fornuftig bruk av natur og omgivelser. Selv om kandidat-områdene for fredning i de fleste tilfelle ikke er på privat grunn, er de gjerne områder av allmenningskarakter som bygdelag har rettigheter til og bygdebefolkningen bruker. De oppfatter med rette områdene som sine.

Når da myndighetene trekker verneforslag opp av hatten, er det ikke så påfallende at samene i Tysfjord reiser til Oslo med spørsmålet «Ka galt har vi gjort som skal vernes?» eller at 92 prosent av befolkningen i Snåsa skriver under på et opprop «For nasjonalpark på folkets premisser». Essensen i dette er umyndiggjøring. Det er vanskelig å

påvise konkrete trusler som begrunner fredningsforslag. Det er også vanskelig å vise til konkret mislighold som kan henføres til bygdelags eller bygdesamfunns bruk og som er slik at det legitimerer en sentralistisk styring.

Henvisningen til «nasjonale naturinteresser»

er ikke annet en et uforståelig ord på det

mer forståelige: Umyndiggjøring.

Politiske mål om å verne enn viss del av arealet framstår som mål i seg selv. Henvisningen til «nasjonale naturinteresser» er ikke annet en et uforståelig ord på det mer forståelige: Umyndiggjøring. Det kan aksepteres dersom grunnene er gode, men disse mangler altså. Dessuten, selv om man skulle mene at de foreligger, det følger ikke logisk fra at noe er «nasjonale verneinteresser» til at det er sentrale forvaltningsaktører som skal bestemme den daglige bruk av områdene. Internkontroll og selvforvaltning blir stadig mer omfattende innenfor mange samfunnssektorer. Hvorfor skal det være annerledes med fine naturområder? I så måte kan de igangsatte forsøkene med lokal forvaltning av verneområder være et lite skritt i riktig retning.

Spill for galleriet

Politikere og vernemyndigheter bør ta inn over seg at naturfredning er og oppleves som et mer eller mindre vilkårlig overgrep fra sentralmyndighetene. Det ser heller ikke ut til at bredt anlagte medvirkningsprosesser bøter på dette i vesentlig grad, en urett blir ikke rett gjennom medvirkning. I mange tilfelle er dialogen med vernemyndighetene heller et spill for galleriet der utfallet er gitt fra starten av.

Vi tror at myndighetene har en betydelig utfordring i å etablere tillit til at det virkelig er bærekraft som er grunnlaget for vernepolitikken – for hva annet kan bærekraft bety enn at vi må aktivt forvalte naturen slik at det er plass til mennesker i framtidige generasjoner som kan livnære seg av dens ressurser minst like godt som vi gjør i dag? Med andre ord at naturen forblir et godt livsrom. Senere års ambisjoner om økt næringsvirksomhet i verneområder gir nye muligheter, men kommer lett i konflikt med de dominerende «hands off»-strategiene til vernemyndighetene.

Moden for fornyelse

Vi mener at myndighetene bør gå inn i dialogen med de som berøres av verneforslag med vilje til å revidere rammene for vernepolitikken, i tillegg til å lytte. Naturvernloven er moden for fornyelse. Den bygger på en statisk og foreldet naturforståelse som umyndiggjør snarere enn bemyndiger folk i forhold til å forvalte naturen sin bærekraftig.

Kanskje kunne det også være grunn til å vurdere omprioritering av fokus i naturvernpolitikken? Det er et tankekors at det er det mindretallet som prøver å leve av naturen som blir pålagt byrdene av det politiske flertallets beslutninger i naturvernpolitikken. Byer og tettsteder dekker mindre enn 1 prosent av Norges areal, dyrka mark ytterligere om lag 3 prosent. Resten er utmark. Hvilken naturtype er nå virkelig truet? Vi opplever i dag et stort utbyggingspress mot dalbunner og vassdragsområder i og rundt byer, områder som også er våre rikeste jordbruksområder. Skal det i skyggen av den flombelyste snor-klippingen til nye nasjonalparker være mulig for urbane utbyggingsinteresser å bygge uten miljøhensyn?

Medlemsinformasjon fra fylkeslag og lokallag

KONTAKTINFORMASJON OM FOLKEAKSJONENS FYLKESLAG, LOKALLAG OG KONTAKTPERSONER

AKERSHUS FYLKESLAG:

Leder Kåre Holmen, Aurskog tlf. 63 86 42 06

HEDMARK FYLKESLAG:

Leder Magne Løkken, Follidal tlf. 62 49 03 70

ØSTFOLD FYLKESLAG:

Leder Nils Solberg, Halden tlf. 69 17 75 55

NORD-TRØNDELAG FYLKESLAG:

Leder Leif Johs Sklett, Grong tlf. 74 33 21 48

LOKALLAG I OPPLAND FYLKE:

Lillehammer:

Leder Mathias Finsveen tlf. 61 25 38 99

Gausdal:

Leder Arve Gudbrand Blihovde tlf. 61 22 81 05

Valdres:

Leder Arne Myrvang tlf. 61 34 04 63

Skjåk:

Leder Embjørg Langleite Skamsar tlf. 61 21 40 72

Dovre:

Leder Martin Leren tlf. 61 24 07 35

Lesja:

Leder Kåre Ljosbakken tlf. 61 24 37 19

BUSKERUD FYLKE:

Kontaktperson Magne Akervold, Flå tlf. 32 05 04 33

TELEMARK FYLKE:

Kontaktperson Halvor Midtveit, Vinje tlf. 35 07 01 52

AUST-AGDER FYLKE:

Kontaktperson Sigmund Lintveit, Vegårshei tlf. 997 42 834

SØR-TRØNDELAG FYLKE:

Kontaktperson Stein M. Lauritzen, Oppdal tlf. 72 42 41 27

Nytt bokprosjekt:

«Bjørn, ulv og menneskeliv»

Dokumentasjon av mennesker drept eller alvorlig skadet av bjørn og ulv i Norge.

Astor Furseth vil gjerne ha kontakt med folk som kan bidra til dokumentasjon av hendelser der rovdyr har angrepet mennesker.

Astor Furseth fra Valldal i Møre og Romsdal har samlet et omfattende materiale om emnet mennesker som er drept eller alvorlig skadet av bjørn eller ulv i Norge.

I flere år har Furseth drevet et omfattende arbeid med å samle inn og publisere opplysninger om historiske skredulykker i Norge. Dette arbeidet har vært støttet av NGU. Samtidig med dette granskningsarbeidet begynte Furseth på et tidlig stadium å notere ned alle tilfeller der bjørn eller ulv har drept eller alvorlig skadet mennesker.

Innsamlingsarbeidet har bestått i å granske mengder av gammelt og også nyere kildemateriale: Jordebøker, matrikler, dagbøker, kirkebøker, klokkebøker, tingprotokoller, aviser, tidskrift. Dessuten gårds- og ættesoger, og hatt kon-

takt med lokale informanter i mange kommuner.

Materialet Furseth sitter på viser at det finnes mange episoder der det kan dokumenteres eller sannsynliggjøres at store rovdyr har drept mennesker i Norge. Det er dette materialet Astor Furseth ønsker å samle i ei ny bok da det ikke er laget noen slik oversikt tidligere.

Da dette er ment som en seriøs, nøktern og mest mulig fullstendig oversikt, er Furseth svært interessert i opplysninger som kan bidra til dokumentasjon av slike hendelser. Alle som mener de har interessant bidrag oppfordres til å ta kontakt:

Astor Furseth, 6210 Valldal
Tlf. 70257853 – 99608408
e-post: astor.furseth@c2i.net

Solberg Reiser AS
Turoperatør, fly og buss
Tlf. 69177555 HALDEN
www.solbergreiser.no

Timotei Data
2630 RINGEBU
tlf. 61284199
www.timotei.no

Lesja Fjellstyre
2665 LESJA

Lesja Innkjøpslag
2665 LESJA
tlf. 61 24 54 10

Jeger og Hund
3534 SOKNA

Vuku og omegn
Regnskapskontor
7650 VERDAL
Tlf. 74070026

Oppdal Bygdeallmenning
oba.oppdal.com

Åpent møte i Aurskog-Høland

Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk – Akershus fylkeslag
inviterer til åpent møte med tittelen:

«Hvordan leve med ulv – en idédugnad»

Tirsdag 9. november kl. 19.00
i rådhuskantina på Bjørkelangen

Det vil bli flere innledere, bl.a. seniorrådgiver Øyvind Holm fra
Miljøverndepartementet og Hjalmar Eide fra NJFF Akershus.

Et viktig emne er den nye forvaltningsforskriften som nå er ute til høring;
du finner den på vår hjemmeside www.rovdyr.org

Nærmere informasjon om møtet og programmet
vil du finne i lokalpressen.

Småannonser koster kr. 300 pr stk
Frist for neste nr er 15. nov 04
Bestill på tlf. 975 95 119
eller faks 74 16 62 36 eller
epost: aksjonen@rovdyr.org

Tre kilder til kunnskap. Bestill her:

1. Miniserien «Menneske i ulveland»

Samlepakke med fire små 16-siders hefter.

- I. «Ulveplaga», 32 nærbilder fra en østlandsbygd på 1800-tallet.
- II. «Ulven er ikke ufarlig» Noen fakta i navn og tall.
- III. «Når ulven kommer for nær» Noen meningsmålinger
- IV. «Frykt og uro i det nye ulveland» En samtale med psykiater, overlege Eysteinn Stordal.

Serien er utgitt mars 2004 av Folkeaksjonens fylkeslag i Akershus. Ansvarlig for redigering er Olaug Fostås. Noen samlepakker av miniserien er tilbake, og ved interesse trykkes nye. Pris er kr. 20,- + porto pr. firehefterspakke.

Bestilling:
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk,
Postboks 40, 7701 Steinkjer.

2. Elis Pålsson: «Vargens næringssøk og manniskan»

Fra russisk etter Michail Pavlov: «Vargen». Publisert av DN i 1987, deretter trukket tilbake og makulert etter ordre

fra Miljøverndepartementet. Vi skaffer boken for kr. 50 pr. stk + porto.

Bestilling:
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk,
Postboks 40, 7701 Steinkjer.

3. Evert Pousette: «De manniskøtende vargarna»

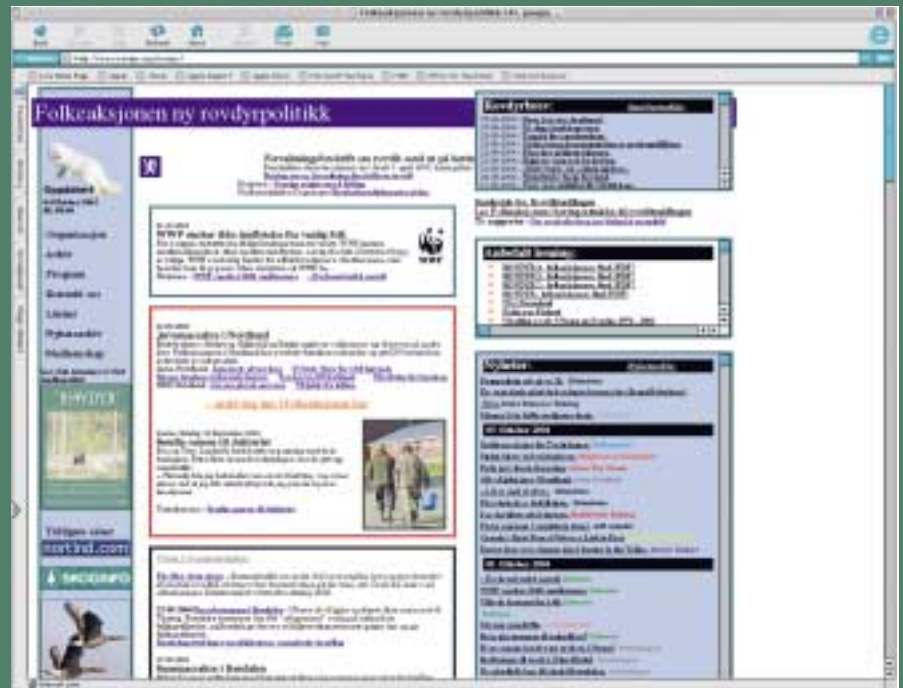
Boken er utsolgt i Sverige, men finnes i Norge.

Bestilling:
Bjørkelangens bok og papir,
Rådhusveien 6, 1940 Bjørkelangen.
Tlf. 63 85 60 77 • Fax: 63 85 83 78

Alle registrerte medlemmer i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk mottar dette bladet. Får deres familie flere, kan dere gi bort ett til naboen som ikke får ...

Folkeaksjonen er ledende på informasjon

Folkeaksjonens
internettside
www.rovdyr.org
<http://www.rovdyr.org>
har utviklet seg til
å bli helt sentral
for kommunikasjon og
kunnskap om rovdyr-
forvaltning i Norge.
Nettsiden har over
12000 besøkende
hver måned.

Folkeaksjonen ønsker å synliggjøre folks motstand mot en feilslått rovdyrpolitikk. En bred folkelig støtte en forutsetning for å kunne forhindre en ødeleggende rovdyrpolitikk.

Medlemskontingent for 2005 er kr. 150 pr. person, og kan betales til konto 4464.09.33434.

Landsstyret i Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk

Leder: Erling Myhre, 2485 Rendalen - tlf. 62 46 82 88 - e.myhre@c2i.net

Styremedl: Nils Solberg, 1792 Tistedal - tlf. 69 17 75 55 - nils@solbergreiser.no

Anne Dordi Moen, 7884 Sørli - tlf. 74 33 84 45 - anne.dordi@c2i.net

John Smedbakken, 2480 Koppang - tlf. 62 46 49 49 - smedbak@online.no

Odd Arne Pettersen, 7760 Snåsa - tlf. 74 15 16 65 - odarnepe@online.no

Varamedl: Magne Akervold, 3539 Flå - tlf. 32 05 04 33

Stein Lauritsen, 7345 Driva - tlf. 72 42 41 27

Magne J. Synnevåg, 1354 Bærums Verk

Sekretær: Åsmund Ystad, Utgård, 7717 Steinkjer - Tlf. 975 95 119 - aksjonen@rovdyr.org